

Szerkesztőség:

Rimaszombat Erzsébet-tér 4-ik sz., az emeleten Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

tüfeytelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor térfogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezésérubben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

SZILÁGYI DEZSŐ.

(1840—1901.)

Meghalt, . . . eltemették . . .

Mint kéklő égboltról a villámesapás, úgy jött Szilágyi Dezső halála. Az emberfeletti ember dőlt össze benne; nem lassanként gyöngülve, közeledve a sir felé, hanem erejének, szellemi hatalmának tetőpontján, egy pillanat alatt szünt meg az a mindenekfelett erős lélek, mi Szilágyi Dezsőt oly magasra emelte, — mi most már az Égek uránál van.

Valóságos szerencsétlenség Szilágyi Dezső örökös eltávozása a magyar közélet teréről, eltávozása a judica-tura, parlament, de különösen az igazi szabadelvűség zászlója mellől, mint képes volt a legválságosabb pillanatokban megvédeni, s ha kellett, a legszövevényesebb esetekben az igaz utra terelni.

Köszikla volt, félelmes erő, kivel mindenütt számolni kellett.

Puritán volt vallásban, jellemében s politikában. — Őrszeme volt az igazságnak, szemei mindig nyitva voltak, éber figyelmét semmi ki nem kerülte. Ez őrszem meghalt! az óriás elaludt, nyugossza esendes álmait.

Pótolhatatlan az a veszteség, mely Szilágyi Dezső halálával a magyar nemzetet és a magyar közéletet sújtja, — hosszú időre üres tért hagyva maga után.

Akkor halt meg s temették el könnyes szemmel, midőn lángelméjére, politikai bölcseségére, férfui nyugodtságára — mik annyi magasztos nemzeti alkotást teremtettek már — éppen a legnagyobb szükség volt. — Még szükségünk volt a küzdelemben tanácsadására, munkában biztatására. Ragyogni kellene tekintélye

TÁRCZA.

Egy élet.

(Naplótörödek.)

Írta: Dr. MÁRIÁSSY BÉLA.

1874. május 21.

Szép tavasz! Édes-bájos dalu költők ihlető eszménye, midnyájunk bevezető kedvence, várva-várt vendége, aggok reménye, ifjak öröme!

Mennyien énekelték már meg örök ifjúságot, büvös varázssodat, végtelen bájjaidat, avatottak s avatatlanok. (Nem követek-e el merényletet üdéséged, fenséged ellen, ha azt nehézkes szavammal vázolni megkísértem? Nem mintha avatottnak érezném magam, mert hiszen gyarlóságomat jól ismerem, de Irántad érzett ószinte rajongásom s csodálatom oly nagy, hogy annak, mint a csordultig telt pohár tartalmának, tul kell ömlenie, ki kell törnie.

Ha szavaim követni tudnák képzeletemet, ha oly szépen tudnának leírni, minőnek látlak s mint lelkemben élsz, nem sértenelek; de fájdalom, nyelvem — képzetelemnek Ikarus-szárnya — fenséged sugarainak hevével felmondja a szolgálót, s utólréhetetlen varázssóddal szemben érzem, hogy szavam gyermekdadogássá válik.

Bájos szellem, kinek rózsás ajkaid lehelleterre felpattan a föld szívet borító jégburok s könnyeket sir, örömkönnyekeket, hogy üde ifjúságod hódító varázsával megtörted a korlátlan rideg kényur, a mogorva, hermelin-palásba burkolt tél zsarnoki hatalmát.

A föld örömkönnyei mind mélyebb barázdákat vonnak Tél uram havas arczára, míg gyermeteg arczod vidám kaczagó sugára végleg fel nem szabadít dermesztő, fagyos öleléséből.

S most, csak most fejtet ki igazi pompádat!

Bájjaidal elbódítod a napot is, ki szerelemre gyulva, hó sugarival borít el, melyeknek nyomán élet kél, áldás terem.

Utadon fű, fa zöldül, virág nyílik, illat árad s dal fakad.

Láttadon a zord szél enyhe fuvalommá válik s lágyan, édesdeden cirógatja selymes, fakadó zöld pázsitos ruhádat s csak arra szolgál, hogy a mi illat a völgyek rejtett ölében, a védettebb helyeken, mosolyod által elő-

lángjának, hogy bevilágosítsa a sötét helyeket. Ez a vas ember, ez a bátorító láng nincs többé.

Meteor volt hazánk Egén, melegsége, fénye s igazságérzete mindenütt érezhető volt, mint meteor halt meg — egy pillanat alatt. Halála gyászba borította az országot, — gyászol a magyar nemzet.

Szilágyi Dezsőt nagygyá tette saját Énje, az ész. Megtestesülve látjuk alkotásaiban Énjét, irányát s gondolkozását.

Nem kellett neki párt, hogy ezek álljanak elvei mellé, nem kellett vagyon, se rang, se származás, hogy döntő sulya legyen akaratának, — Szilágyi Dezső volt minden.

Valamikor a magyar közélet terén több volt az ily nagy tekintély, kinek szava, ereje, akarat, tudása előtt meghódolt még a megfontolás is. Ilyen volt Szilágyi Dezső.

Valóságos vezér volt, anélkül, hogy tényleg az lett volna, óhaját s akaratát lesték pártkülömbőség nélkül, biztak s reménykedtek benne. S nem csalódtak. — Nem ő kereste föl a pártokat, sem a közvéleményt, azok jöttek Nagyságához, fölkereste a közvélemény.

A közvélemény, a nép alkotott életéről legendát titokzatossággal, füzte szálaít, majd a harag, majd a kibéküles hangjain, beleszótte életébe s a legendába a legnagyobb embert, . . . a legkisebb kunyhót.

Független volt a szó szoros értelemben, senkitől sem várva, senkitől sem félve állt a kiváló egyén Szilágyi Dezső. A puritán, az önzetlen egyéni függetlenségre alapított szabadelvű politika képviselője volt. Deák Ferencz utóda — ez iskola mestere. — Kell, hogy az ő tanai, alkotásai, irányja legyen az *életforrás*, honnan tudásunkat merítsük, — s haladjunk az ő szellemében tovább is.

csalt üde hírnökeid, az ártatlan hóvirág s a bájos ibolya keblén megterem: ne maradjon csak ott, hanem élvezze azt a távolabb, a még hús árnyékba burkolt északi dülő is, tudja meg belőle, hogy itt vagy már, Te édes tündér, melegedjék meg, részegüljön meg tőle Ő is!

A felhők párai nem dermednek már hópihekké s az a langyos, kedélyes, életet adó, bimbót fakasztó, tavaszi eső nem ver, mint a nyár hevének magasról hulló zuhánya, s nem szítal, mint az ősz szürke csapadéka, sőt talán nem is eső az, hanem az égnek könnye, melyet a földnek feltámadása feletti örömeiben hullat.

Megszűnt a télnek ijesztő, lelket dermesztő némasága, hangos az erdő, mező, dalos a berek s liget.

Száz és ezer torok dicséri — a legváltozatosabban — bájjaidat s hálát ad a mindenség Urának, hogy az új tavaszt, a feltámadást újból megélnie engedte!

Sőt mintha minden fűszál, minden rügy ujongna, — valami csodás zsongás hallható a légben. A méla esendnek is hangja kél. Ezen végtelen finom — másnak talán fel sem tűnő — zenében, a tavasz himnuszja utólréhetetlen gyöngédségének akkordjait hallom.

Nines — nines más, a ki ily bevégzett tökélyvel bírna dicsőhimnuszot zengen, csak Te, a fenséges természet újra ébredő gyermeke, elkényeztetett kedvence, szemfényed!

Csoda-e, ha szépséged minden szívbe belopja magát s hevületbe hozza, élénkebb lüktetésre készíti a vért; csoda-e, hogy tavasz és szerelem együtt jár, mióta vándorutjokon találkoztak s együtt fog járn, míg tavasz s szerelem lakik e földön.

Mert szép vagy szép tavasz, mámorítóan, ésbontóan szép!

De mi mindez a Te szépséged, az ártatlan leányszív első szerelmének végtelenül üde gyöngédségéhez képest!

Az a kicsi szív, mely a szülők iránti igaz és őszinte szeretet mélyreható, de nyugodt s izgalomtól ment érzelmén kívül más érzelmét még nem ismer, úgy tűnik föl előtem, mint a friss hó borította táj, melynek ártatlanságzinébe öltözött területe összhangját mi sem zavarja.

De ha ezt a kis szívet a szerelem csintalan, de világot uraló, kis istenének nyila éri, a sebből lángfolyam tör elő, mely elborítja az eddig hevületet nem ismert szívet, melynek minden porczikája, minden eleme

Eszméket, fegyvereket hagyott hátra, ezek-kel kell nekünk tovább harcolni, hazánk boldogságára, felvirágzására.

Mily óriási az az űr, melyet Szilágyi Dezső maga után hagyott, nagyságát most csak képzeljük, csak később tudjuk meg, mit töltött be ő életében a magyar közélet terén.

Igyekezünk arra, hogy e maga után hagyott űrt, saját magával töltsük be az által, hogy az ő szellemében, gondolkozásában munkálkodjunk.

Higyük, hogy csak testileg halt meg, . . . meghalna ránk nézve örökké akkor, ha eszméi bennünk nem élnének többé, hagyománya nem teremte magasztos alkotásokat.

Cselekedetei, alakja, egyénisége arany betűkkel lesz kiszínezve, megörökítve nemzetünk történetében, lelkünkben soha ki nem törülhető nyomokat hagyva hátra.

Emléke legyen áldott. — Él bennünk most és mindörökké.

Felvilágosítás.

Az utóbbi időben több oldalról felmerült városunk világitásának kérdése, melyet egyesek immár „veszett ügy”-nek minősítenek.

Erre vonatkozólag vettük a következő fel-szólalást, melynek a közügy érdekében is szívesen adunk helyet:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A közönség körében meghiusultnak és megbukott kérdésnek emlegetik néhányan a vilámvilágitás bevezetése érdekében czélba vett részvénytársaság működését és törekvését. Hogy e tévedőket felvilágosítsuk, a nagy közönség előtt e dolgok állapotáról tájékoztatást adjunk, szükségesnek tartjuk e híresztelésekre a következőket megjegyezni: Kérve a tek. Szerkesztő urat ezek szíves közlésére.

Nem tartjuk szerencsés gondolatnak a nyilvánosság

teljesen átförmálódik, átalakul úgy, hogy hamarjában azt se tudja, mi történt vele.

A lángfolyam felszálló párai képzeleti alakokká tömörülnek s megszületik az első szerelem — a szív délibábjá!

De a tűz csak rombol, — heve az, mi életet. A szívet elárasztott lángfolyam tüze mélyreható hővé alakul s ennek hatása alatt a szerelem neemes érzéze válik s ebből alkotja meg remekbe dolgozott eszményét, szép szerelmese alakját a kicsi szív.

Ki tudná leírni ezer és millió, parányi finomságu, érzelem változatait a szív tavaszának? Hát még azt az elképzelhetetlen leleményességet s utólréhetetlen üde bájat, melylyel a szerelmes kis leány szíve lakóját, eszményét, nyugodt álmait elrablóját, álmodozásainak hőstét körülveszi; azt az őszinte, igaz öntudatlan kacérságot, melylyel érzelme viszonzása felől meggyőződni akar, melylyel a viszont-szerelmet felébreszteni s magának biztosítani tudja?

Egy szó, egy tekintet, a legkisebb virág, sőt egy fűszál, mit Tőle kap, de hogy adná a világ birtokáért, Dárius összes kincseért!

Hiszen nincs oly kincs s nincs akkora vagyon, mely többet érne e kis szív igaz első szerelménél, mert az enyém az teljesen és osztatlanul s attól nem foszthat meg soha senki, semmi!

Igen, szerelmes vagyok s Ő viszont szeret. Kell-e, lehet-e nagyobb boldogság?

Szeretném átölelni az egész világot, szeretném bekiáltani boldogságomat a végtelen légürbe, szeretném elmondani, hogy nekem mi sem kell, hiszen szíve, ez az enyém — az egész világom!

*

1879. november 1.

. . . és ne vigy minket a kísértetbe, de adj nekem örök nyugodalmat. Amen! És Te szent szűz . . . Nem! ne néz reám, fordítsd el tőlem tekintetedet. Hiszen szememben csak az Ő szemét, arczodon csak az Ő arczát látom.

Mért kintol engem, lelkem eszménye, szívem szerelme Te?

Mért üldözöl még itt, a sötét kolostor rideg falai közt is?

Hiszen nem vétettem én ellened soha!

Te találtad meg boldogságodat más férfi karjai közt,

előtt tett szemrehányást még akkor sem, ha arra feltalálható a kellő ok és alap, akkor pedig, — midőn az tényleg még hiányzik, — egy jóakaratu törekvésnek időelőtti eltemetését, — ha az igazi jóakaratu és sajnálkozás mellett megvén is végbe, — a közérdekre károsnak, sőt veszedelmesnek gondolunk.

Tény az, hogy a villanyosság bevezetésének előmunkálataival, a pénzintézetek által kiküldött bizottság tagjai eddig az elvállalt komoly munka elől meg nem hátráltak.

Be lett szerezve a szükséges költségelőirányzat a végéig, hogy a mélyen tisztelt közönség a villanyosság előnyeiről felvilágosítható legyen, — ki lettek nyomtatva az aláírási iverk, ugy a részvények, mint a villanyos lámpák jegyzésére, — az aláírássok gyűjtésével három különdtségg foglalkozik ma is, melyek értelmes, munkaképes és ügybuzgó polgároktól lettek összeállítva. Többet tenni a mi hitünk szerint nem lehetett.

A különdtségek még nem számoltak be eljárásuk eredményéről, s ha ez megtörténik, az esetleg nem elégitő eredmény sem lesz ezen kérdésben utolsó szó, — gondolkodni fog a bizottság új eszközökről.

A vállalat sorsa a mélyen tisztelt közönség elhatározásától függ.

Sajnálatos dolog lenne, ha a közérkölcökre rombolólag hatna egy meg nem történt, eddig csak képzelt mulasztás, — arra kérjük azért a téves hírek híresztelőjét s ha többben volnának, híresztelőit, kik bizonyára közügyeink iránt sok jóindulattal viseltetnek s melegen érdeklődnek, — hogy időelőtti elírás helyett sziveskedjenek a villanyosság bevezetésével foglalkozó munkások soraiba állani. A bizottság egyetlen tagja sem igényel magának csalhatatlanságot, tudását, jóakaratu tanácsát meghallgatjuk, értékesítjük, s támogatásukat megköszönjük.

Az igazság érdekében meg kell említenünk azt is, hogy a mélyen tisztelt közönséghez a „Gömör-Kishont”-ban s előszóval intézett kérelmeinkben mindig ott volt az is, hogy kérjük a város mindenik lakójának szives érdeklődését.

A bizottság senki türelmével eddig vissza nem élt; azt tenni ezután sem fogja, — addig marad helyén, a meddig a célra alkalmasabb vezető nem jelentkezik, őszinte hálával és köszönettel fogadják, ha a tisztelt hirtérjesztő ur mozgalmat indít a cél elérésére, s azon mozgalmat soha szemrehányással akadályozni nem fogja, sőt egész erejével támogatni kész.

Hazafias tisztelettel vagyunk Rimaszombat, 1901. augusztus 6.

a tek. Szerkesztő ur alázatos szolgálai:

Molnár József ügyvéd,

Süteő István ügyvéd,

Jaczkó Pál városi mérnök.

Hírek és vegyések.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 9-én közgyűlést tart, melynek 14 pontból álló érdekes tárgysorozatába az alsó- és felsőmalom bérbeadásának, a rom. kath. plebánus fizetésjavításának és több járdaépítésnek ügye is fel van véve.

Istentisztelet Szilágyiért. Tátrafüreden vasárnap ünnepi istentisztelet volt az elhunyt Szilágyi Dezső lelki üdvéért, s ez alkalommal Czinke István helybeli ev. ref. lelkész emelkedett szellemű beszédben emlékezett meg a nagy tértúról, ki Tátrafürednek minden nyáron rendes vendége volt.

Esperes beiktatás. Szepes-Bélan, mult hó 30-án iktatták be lélekemelő ünnepély keretében Weber Samu esperest s a beiktatás ünnepélyén Zelenka Pál püspökkel együtt részt vett Glaufl Pál, helybeli ág. ev. lelkész főesperes is.

Szabadság. Vármegyénk alispánja: Bornemisza László folyó hó 7-én kezdte meg 6 hétre terjedő szabad-

Nekem? Nines oly női szív, mely vesztéséget pótolni tudná.

Itt a zárda komor magányában, tanulás és ima közl, e hideg négy fal szomorú társaságában keresek nyugalmat, keresek bánatomra irt. . . Keresem, de nem találok, nem találhatom, mert ébren és álomban, munka és imádság közepette, mindenkor csak Téged látok, csak Reád gondolok . . .

Mért nem hagysz nyugodnom? Hiszen csak a boldogtalan lelkek zaklatnak másokat, holott Te boldog vagy! Vagy talán boldogtalan lennél? Isten! Isten! Tartsd távol tőlem e gondolatot, mert megőrülök!

Gyógyulni, feledni jöttem ide, a béke honába, az ima, a kiengesztelődés házába, s csak gyötrelmem az, mi lakótársam lett.

De hallga! Kocogtatás hallatszik ajtómon, látogató jó? vagy ismét csak képzeletem üz csallajtkéket velem? Nem, tényleg nyílik az ajtó. Csendesülj szívem, idegenek előtt legyenek rejtve viharaid . . .

Üdvözlégy barátom, szívem testvére! Oh bár veled együtt a nyugalom s a béke is átlépné e küszöböt!

„Hogyan, hát daczára az itt töltött három évnek, még mindig gondolsz reá? Azt hittem, rég elfeledted már gyermekálmaidat, s most már csak hivatásod érzete s tudományszomjad tart vissza e helyen?”

Barátom! Te emlékezel, mindig rajongónak nevezted, mert a fél-tettnek embere soha sem voltam, — a mit tettem, lélekkel tettem azt . . .

Gyermekálmaimat is egy életre szőttem! Vége! Elfoszlott! Nem tudok többé álmodni!

Ha képzeletem olykor mégis tulcsap a rideg való korlátain, csak a mult az, ami annak fényt ad, csak azt tudom vissza álmodni.

„Pedig lásd, a ti történetetek örökké rejtély előtttem. Két olyan egymásnak teremtett lényt, mint ti vagytok, ritkán láttam. Aztán — hiszen láttalak titeket együtt — elég volt reátok nézni, hogy tudjam, mily igazán, mily őszintén szeretitek egymást. Mint ragyogtak szemeteik, ha egymásra néztetek. Búszkék voltak és méltán, de nem magatokra, hanem egymásra és mégis . . . ezután rövid időre ő másodhoz ment férjhez!”

Ne kinezd! Ne gyötörj! „Isten mentsen! De mégis, lásd, csak nemrég érte-
sültem, hogy őt szülei egykor neked szánták, sőt tőle

ságidejét, mely idő alatt az alispáni teendőket Lukács Géza vármegyei főjegyző látja el.

Tanulmányut. Bodor István főgymn. igazgató és Loysch Odön tanár mult szombaton érkeztek vissza tanulmányutokról. Nagy vidéket jártak be a professzorok, s Koppenhágában és Drezdában is töltöttek néhány napot.

Eljegyzés. Radvánszky György szárnyai nagybirtokos, országgyűlési képviselő jegyet váltott Kállay András volt szabósvármegyei főispán kedves és szép leányával: Sárkával. Állandó boldogság kísérje e frigyét!

Gömöri Szontagh Pál ünneplése. A gömöri ev. egyházmegye évi rendes közgyűlését július hó 30-án Csetneken tartotta, s a Kubinyi Géza orsz. képv. esp. felügyelő lendülettel megnyitotta után Terray Gyula főesperes indítványára meghívta a közgyűlésre gömöri Szontagh Pált, s lélekemelő óvációban részesítették születése 80-ik évfordulója alkalmából. Kubinyi Géza volt a szónok, ki az ünnepeltben elődjét üdvözölte meleg hangon s az egyházmegye jó kívánságait szép szavakkal tolmácsolta. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet a nem várt óvációért, s ez alkalomból ezer koronás alapítványt bocsátott az esperesség rendelkezésére. A közgyűlés után a tantestületek tisztelgtek Szontagh Pálnal s azután közebéd volt, melyen egymást érték a pohárköszöntők. Zelenka Pál püspök és Glaufl Pál főesperes, kik ekkor a Tátrában tartózkodtak, meleghangú üdvözlő táviratot intéztek az ünnepelt férjükhöz, kit mi is igaz érzelmekkel és jókívánságokkal üdvözlünk!

A közjegyzői állás betöltésére vonatkozólag megindult kombinációk még korainak látszanak, mert az állás minden valószínűség szerint október végeig a jelenlegi helyettesítés utján töltetik be. Ugy halljuk, hogy az állásra mintegy 25—26-an pályáztak s a kassai közjegyzői Kamara most terjesztette fel az első helyen kandidált három pályázót.

Áthelyezés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Kostyál Gyula nyustvai főerdész, a beszercezi erdőpénztárhoz ellenőri minőségben áthelyezte, illetve kinevezte. Gratulálunk!

Nemes adomány. Hogy mennyire szereti magyar zenészeinket Andrássy Dénes gróf neje, ujra tanujelét adta. E napokban a rozsnói Berki zenekar tőrogatójának 400 koronát küldött oly célból, hogy nejét, ki hosszabb idő óta súlyos beteg, gyógyulás céljából déli vidékre küldhesse.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Omais János nagyrocezi képesített kereskedelmi iskolai tanárt rendes tanári minőségében véglegesen megerősítette.

Értesítés és felhívás. A rimaszombati egyesült prot. főgimnáziumban a jövő 1901—1902-ik tanévre a beiratások szept. 1—4-éig lesznek, míg a pót-és javító osztályvizsgák auguszt. hó 29—30-ik napjain. Ugyanitt lesz a tisztai ágost. hitv. evang. egyházkerületben fekvő eperjesi, iglói, késmárki, nyíregyházi, rimaszombati és rozsnói gimnáziumok növendékeinek pót-és javító érettségi vizsgája. Az írásbeli vizsga lesz szeptember 6—10, a szóbeli pedig szeptember 13—14-én. Egyszersmind felhívom azokat, kik a jövő tanévben akar teljes ellátásra, akár pedig alumnistákat lakásra óhajtanak fogadni, hogy f. hó 20-ik napjáig naponként d. e. 11—12 óráig az igazgatói irodában jelentkezzenek. — Felhívom továbbá azokat is, kik tan- vagy tápdíj el- vagy leengedésre számíthatnak, hogy iskolai és szegénységi bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket ugyancsak augusztus hó 20-áig nyújtsák be, mivel a fel nem szerelt, vagy később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogjuk. — Rimaszombat, 1901. aug. 7. Bodor István, igazgató.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Gömör-Kishontvármegyében az alsó-székánoki anyakönyvi kerületbe Bodnár Zoltán körjegyzőt, a harmacziba Motyvai János körjegyzőt anyakönyvessé, a serkeibe pedig Glück Jenő segédjegyzőt anyakönyves helyettesé nevezte ki.

magától hallottam, hogy bár férjét szereti, de oly hévvel s igazán, mint ő egyszer szeretett, többé szeretnie nem lehet! S én, ki mindkettőtököt ismerlek s ismerem az ő életét, biztosan tudom, hogy csak rád gondolhattam.”

Te! ha ez igaz, akkor szerelme ismét hozzám fordul, mielőtt vele találkozom . . . elválhat . . . s még boldogok lehetünk! . . .

„Nem! Nem szabad! Ő másnak a felesége s szereti — mint mondád — tehát nyugodt, s én, ki őt boldognak óhajtom, nem zavarhatom nyugalmát. De itt nem bírok maradni. Itt az időnek nines gyógyító hatása, a multat e négy fal egy körülzárja, hogy nem tudok tőle szabadulni, mindig benne élek.

Itt csak bűnhődni lehet, de gyógyulni nem.

Mit tegyek? hova menjek? „Jer velem, hagyd itt e néma sirt, hová élve temetted el magad, majd ott künn az élet zajában szórakozni fogsz. Jön még rád is új tavasz!”

* 1880. január 7.

Olyan zavart a fejem, mintha még most is fülembé zugna a nagybögő hortyogása s a pikoló éktelen rikoltozása, összevegyülve a katonazene czintányérai s nagydobjának ütemét jelző zajával.

Különös! Elég jól éreztem magamat a bálon. Talán mégis igaza volt Dezsőnek, hogy kihozott a zárda esődjéből. Hm! Most jut eszembe, hiszen a kis szöke Erzsikevel egészen jól mulattunk!

Ej, ej, te vén bolond! Csak nem fogsz ismét udvarolni? s aranyos álmokat szőni, hogy ismét szétfoszlanak!

Nem volt elegendő a gyötrelomból? Hiszen a sebző nyilat most is itt hordod szivedben, hiszen Erzsike is csak azért tetszik neked, mert az Ő vonásait vélted feltalálni arcán, az Ő modorának, az Ő kedves csevegésének visszhangját hallottad felesendülni

S aztán gondold meg, lehet e beléd szerelmes egy kis leány? Lehetsz-e te egy első szerelem eszménye? Megtud-e téged, megtudja-e higgadt világnézetet érteni egy ifjú női szív? Képes vagy-e kielégíteni mindazon eszményi vágyakat, melyeket egy ártatlan leányka tündérmeséket szövő képzelete, az ezeregy éj csodás fényével körülvevő hősétől elvár?

Ugyan ugye? Mennyi kérdés s egyre se tudsz bizonyossággal megfelelni, mindenfelé a kétség van utadban.

Hymen. Szontagh Béla, Dobsina bányaváros dérék fiatal polgármestere jegyet váltott Rezsény Manó nagyműveltségű bájos leányával: Vilmával. Szívüdvözlőjük az új jegyespárt!

Halálozás. Megrendülve, s az igaz fájdalom érzetétől lesújtva értesült városunk közönsége egy újabb gyászestéről, mely városszerte élénk, mély részvétet kelt, mert egy fiatal, reményteljes élet kiment a világból, az utóbbi időben oly sok csapástól megtört Kishonthy családot érte a gyász: Kishonthy Józsefné szül. Zwicker Anna f. hó 1-én hajnalban 38 éves korában bekövetkezett korai elhunytával. Az életvidor, mindig kedves és szeretettel méltó nő mintegy másfél hónap óta ágyhoz szegezte a betegség, s a legodaadóbb, önfeláldozó ápolás és gondozás mellett sem sikerült őt megmenteni. Szerető anyja, hűséges férje és gyermekei körében f. hó 1-én kisenvedett. Temetése nagy részvét mellett f. hó 2-án ment végbe. A család a megrendítő gyászestéről a következő jeletést adta ki: „Kishonthy József mint férj, Sárka, Pista, Jenő és Bandi gyermekeivel, öz. Zwicker Ottóné szül. Vicziány Adél mint anyja, a számos rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a jó feleség, édes anyja, illetve leánya Kishonthy Józsefné szül. Zwicker Anna hosszas szenvedés után életének 38. boldog házasságának 18 évében f. évi augusztus hó 1-én bekövetkezett elhunytát. A drága halott f. hó 2-án délután 5 órakor fog a rom. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s a helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise pedig f. év augusztus 3-án reggeli 9 órakor az Urnak bemutattni. Emléke legyen örökké áldott! Rimaszombat, 1901. augusztus 1.”

Esküdtek kisorsolása. Ez évi II. ciklusra vonatkozó esküdteket f. hó 6-án sorsolták ki a törvényszéknél, a kir. törvényszék tanácsának nyilvános ülésében. Elnökölt Kubinyi Aladár kir. törvsz. elnök Birák: Vozáry György és Medvevsky Sándor, ügyészséget képviselte: dr. Mészáros István, ügyvédi kamarát: Molnár József, tanácsjegyzői tisztet: dr. Fülöp Dezső töltötte be. — Sorshuzás utján a következő névsor állapotott meg: Esküdtek lettek: Urszinyi Zsigmond gyógyszerész Tornallya, Seres József lelkész Martonfala, Kerekes Dezső főgymn. tanár Rimaszombat, ifj. Szabó László földbirtokos Várgede, Balajthy Sándor földbirtokos Gesztete, Marikovszky Géza urad. tiszt. Rimaszécs, báró Nyáry Sándor földbirtokos Jánosi, Hanvay József földbirt. Csiz, ifj. Szentmiklóssy Kálmán földbirt. Mikóháza-p., Koreny Gyula nyug. erdőmester Tamásfala, Stolcz Márton földbirtokos Rimaszombat, Bornemisza Elemér földbirtokos F.-Bátka, Jerem Viktor kereskedő Kokova, Samarjay János földbirtokos Rimaszombat, Tauffer Ignác bíró Kokova, Széplaky Lajos földbirtokos Rimaszombat, Rády István nyug. földműves isk. igazgató Rimaszombat, Baksay József kereskedő Rimaszombat, Banczik Sámuel ág. evang. lelkész Kokova, Vajda Ferdinand földbirtokos Lyukva-pusztá, Simko Nándor bizt. ügynök Rimaszombat, Fülöp Benjamin tanító Rimaszombat, id. Glaufl Pál lelkész Rimaszombat, Szakall István földbirtokos Zabópusztá, Dráskóczy László földbirtokos Feled, Cseh István birtokos Rimaszombat, Bazilidesz János földbirtokos Tisztelez, Törköly József tanár Rimaszombat, Okolicsányi Agoston földbirtokos Sid, dr. Szeless Odön ügyvéd Rimaszombat. Helyettes esküdtek: Lévy Izso Rimaszombat, Csapó József timár Tópart-utca Rimaszombat, Széplaky Pál borbély Rimaszombat, Teanyik György Rimaszombat, Liptay László Rimaszombat, Grosinger Miksa Rimaszombat, Braun Zsigmond Rimaszombat, Facsinay József Rimaszombat, Molnár József (Felső) Jánosi, Schucitser Rudolf vásárbérlő Rimaszombat. Az esküdtszéki tárgyalások szept. 2—6-ig bezárólag tartatnak meg a helybeli kir. törv. főtárgyalási termébe, hova az érdeklődők belépti jegyek előmutatása mellett juthatnak be. — Jegyeket az irodaigazgató ad ki.

Eljegyzés. Blum Rezső, a peltüci gyenge elméjük intézete igazgatója eljegyezte Friedmann Flórárt Borsod-Nyékéről. Üdvözlőjük az új jegyespárt.

„Remélni oly nehéz az ifjuság multán,
Szeretni tilt az ész, letűnt remény után!”

Tehát itt a világ zajában, a mulatságok özönében sines számomra gyógyszer, nines feledés? Hol keresem hát?

Mit ugatsz Hektor? Mit nyugtalankodol? No mondd, mit akarsz, mit hiszelkedel? Vadászni akarsz? Kóborolni erdőn, mezőn?

Erdőn! Mezőn!
Igen! Igazad van, ott, ott fogom keresni nyugal-
mamat a szabad ég alatt, a szent természet ölen.

* 1889. október 29.

Ne csalogass mosolygó napsugár, ugys tudom utolsó erőlködése vagy a fonnyadó nyárnak. Nem igazak többé bájjaid, csak kendőzgetéssel bírod már fentartani egykori szépségedet, azt is csak ideig, óráig.

Vagy talán csalódom?
Hiszen amott egy sárga pillangó, a tavaszi illatos lég imbolygó, kéjes röptü vándora szállong!

Dehogy. Nem pillangó az, hanem a pihenőre vágyó természet első ősz hajszála, az első sárgultan lehulló levél!

S miként a szép nő, felfedezve az első ősz szálát hajában, barátnőinek kedves nyelvcsékei iránti bizalmában elpirul, ugy pirul el a természet is, az első sárga levél lehullta után, a gonosz derek csipései miatt.

Az ősi szellő hullámain mintha sóhaj kelne: „Csak egyszer, csak még egyszer pompáztatnék teljes díszben!” Valami jószágos tündér meghallgatja a sóhajt s a természetet a legváltozatosabb színekbe eltözteti.

Pompázók, káprázatosak az ősz színei is, de hiányzik belőlük a tavaszi színek üdesége, kellemé, ezek csak ríktók, mert nem az a céljuk, hogy díszítsenek, hanem, hogy a hervadást takargassák; nem az, hogy a szépet szebbé tegyék, de hogy a hiányokról a figyelmet elvonják.

Hull a fának a levele, mind átlátszóbb az erdő, — költöznek a dalos madarak, mind esendesebb a berek.

Nem zavar itt már semmi, közeleg a teljes némaság, a pihenés ideje.

Ti kedves, bucsuzó, hulló levelek, ti, kik oly gyakran tanui voltatok néma könyeimnek, melyekben szívem bánata kiesordult, tanui voltatok bensőmet dúló, előttek szabadon nyilvánított keservemnek; ti, kik oly híven hallgattátok panaszaimat s megkönnyebbülést szerezteket

Zászló-szentelés Ujantálvölgyön. Az „ujantálvölgyi önk. tűzoltó-egylet” testületi díszszözlőjét, őfelsége dicső királyunk születésnapjának évfordulóján, 1901. évi augusztus hó 18-án fogja nyári mulatsággal egybekötve ünnepélyesen felszenteltetni. — Az ünnepély sorrendje: 1. Gyülekezés az újantálvölgyi parkban, 1901. aug. 18-án d. u. 2 órakor. — 2. „Hymnusz”, éneklő a helybeli dalkör. — 3. Zászló felszentelése főtisztelendő *Stubendek* József alesperes plébános által. — 4. *Schmiedl* Margit urhölgy Onagysága, mint zászló-anya megkezdi a szögbeverést, utána következnek a meghívott testületek, egyes meghívott személyek sorrendben. — 5. Záró beszéd, tartja nagytisztelendő *Bancsik* Sámuel ág. ev. lelkes. — 6. „Szózat”. Éneklő a helybeli dalkör. — Délután fél 6 órakor bankett, utána táncmultság. A banketten résztvenni óhajtó vendégek kéretnek hogy b. megjelenésüket az elhelyezés végett előzetesen bejelenteni sziveskedjenek. — Az egyesült magyarhoni üveggyárak részvénytársaság újantálvölgyi gyártelepén működő és 2 év óta oly virágzóan fenálló önkéntes tűzoltó-egylet, ez ünnepélynél újabb bebizonyítja élettelenségét, a vezető emberek törekvését, buzgalmét. — Képvisele lesz e szép ünnepélyen az országos tűzoltó-egyesület, a vármegye és szomszédmegyék tűzoltó és más egyesületek képviselői, számos előkelőségek, kik a zászlóban egy-egy jelmondat kíséretében fogják beütni a díszszöveget. A figyelmes rendezőség egy megleghangú levél kíséretében meghívja lapunk szerkesztőségét is ez ünnepélyre s felkéri egy díszszözlő beverésére. — Ha valami meg nem akadályoz bennünket a megjelenésben, ott leszünk, vagy esetleg megbízottunk által képviseltetjük magunkat, a szög beverésnél, de mindenképen e nemes egylettel érünk, — s további sikert kívánunk a tűzoltó egyletnek!

Honvédség átvonulása. Tiszolcon f. hó 1-én 3 zászlóalj honvédség vonult át, részben Jolsván, részben Kassán állomásozóttak közül. — Tiszolcz mellett gyakorlatoztak, városunkból is többen elmentek megnézni honvédeink szép bravurjait.

A Szent-Ferenczrendi kapisztránus provincia mult heten tartotta Pécesett évi nagygyűlését, melyen a rend belügyeinek elintézése után a szokásos diszpozíciók eszközöltettek. Rozsnyón házfőnökké lett *Gallovis* Vilmos, Füleken pedig *Kapás* Arnold.

Halálozás. A következő gyászjelentés közlésére kéretünk fel: *Tichy* Miklós, *Tichy* Mária férj. Horn Jánosné, *Tichy* Gyula, *Tichy* Mihály mint gyermekei; *Pfriem* László, Horn János mint vök: *Tichy* Miklós szül. *Schmidt* Erzsébet, *Tichy* Gyuláné szül. Nagy Máthé Anna, *Tichy* Mihályné szül. *Prahács* Katalin mint menyjei; Horn Imre, *Pfriem* Dénes, *Pfriem* Irén, *Tichy* Miklós, *Tichy* József, *Tichy* Irma, *Tichy* Gyula, *Tichy* Kálmán mint unokák és *Pfriem* Dénesné szül. *Mandisz* Ella, Horn Imréné szül. *Katona* Julia és a dédunokák; öz. *Jároly* Mihályné mint nevelt leánya, valamint a többi rokonság nevében mélyen megszorodott szívvel jelentik a feledhetetlen apa, nagyapa, dédapa, após és rokon *Tichy* Károly ügyvéd, volt torontálmegyei törvényszéki bírónak, ki 1848/9-iki rágtönítelő bírói működéséért *Josefstadban* 1857-ig terjedő várfogságot szenvedett, 1901. július hó 31-én éjjel 11 órakor, életének 99 évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei 1901. augusztus 2-án *Széchenyi-tér* 233. számú gyászházánál délután 5 órakor fognak az ágost. evang. egyház szertartása szerinti ima után az újvárosi központi sírkertben örök nyugalomra tétetni Nagyvárad, 1901. augusztus 1. Áldás és béke lengjen emléke felett!

Tűzoltó ünnepély és nyári multság. Folyó hó 15-én, Nagy-Boldogasszony napján *Farkas* Zoltán elnök főparancsnok és *Komáromy* István parancsnok elnöklése alatt a rimaszombati tűzoltó-egyesület jótékony-célú nyári táncmultságot rendez a *Széchenyi-kert* fedett táncszínhelyiségében. Belépti-jegy 1 korona lesz. A tiszta jövedelem az egyesület szertárának jókarban tartá-

nekem: vigyék el bánatomat magatokkal a némaság örök honába.

A hulló levelek sóhaja, a fonnyadó virágok elszálló illat-lelkei, minden, minden a mulandóságra, a feledésre emlékeztet s arra int, hogy semmi sem örökké tartó e földön, semmi — még a bánat sem!

A kétségbeesett csalódások keservei, a szabad természetben töltött idő távlatánál elvesztett erejüket s csak a mult egyes kellemes emlékeinek képe él a lélekben, behorítva a fájdalmas érzések mindinkább vékonyodó szálalából szőtt lepellet.

Boldog óra, első csók órája,
Nem feledünk a végső napig!
Hull a virág, másé lesz a lanyka,
Rólad a szív folyton álmodik!

Itt a fenséges természet körében a magasztos szabadság egyedüli honában, az Isten legszebb templomában, hol a fák sudarai s koronái közt elszóvált szél a leghatalmasabb orgona s a viharnak dörgése s csattogása a legmegragadóbb szent beszéd; itt hol a hivalkodó s magát felfuvalkodottan a természet koronájának nevező ember, való értéke porszemnyi csekélységének tudatára ébred s önfédtelen borul le a világot koronázó őserő előtt: itt lettem föl lelkem egyensúlyát, itt találtam fel szívem nyugalmat.

Csend és nyugalom ütötte fel tanyáját sokat szenvedett szívemben, de az emlékezést nem bírta legyőzni a feledés.

Miként a tengernek vihar után pihenőre tért hajjai felett a sirálynak rikkantása: úgy sir fel szívem nyugalomból olykor-olykor az emlékezés; s képzeletem szárnyán messze visz a multba s onnan tovább a jövőbe. Egy kis családöt varázsol elém, egy kicsi kis fészket, melyet a szerelem szőtt s melynek minden lakóját ez az égi érzélem tölti el: egy földi paradicsomot!

En pedig itt állok az erdő magányában, hulló levelek permetegében, elhagyatva, árván, egyedül!

Ne nézz reám oly szemrehányóan, hű öreg Hektor! Nem feledkezem meg rólad, hiszen neked köszönhetem, hogy megtaláltam szívem nyugalmat, te adtad az eszmét, hogy itt keressem azt a szabad természetben.

„Jó reggelt uram!”

„Jó reggelt, hát megkerülted már az erdőt, János? Ne feledd el, mit most monok neked: Ha meghalok, temesetted a kutyám mellé, ő jobban megértett, mint az emberek.”

sára és gyarapítására fog fordítani. A táncmultságot délelőtt 10 órakor ünnepélyes fogadalomtétel és díszgyakorlat előzi meg. A meghívók e napokban küldetnek szét; különben a multság teljesen nyilvános jellegű lesz. Előre is felhívjuk közönségünket a derék s törekvő tűzoltóink és szépek ígérkező multságára. Rézszesítsék egy erkölcsit, mint anyagi támogatásban, hogy e nemes célú egylet tovább is virágozzon.

Tompa szobor. Mint már megírtuk, megjött a várva-várt Tompa szobor, s ideiglenesen az új vármegyeháza egyik e célra alkalmas helyiségbe helyzetetett el. Megjött a több száz métermázsra súlyú kőalapzat is, mit nehezen ugyan, de sikerült a vármegyének beszállítatni. Most e hatalmas kődarab a Tompa-téren fekszik s mihelyt az ut elhelyezésével készen lesznek, azonnal hozzáfognak a szobor összeállításához és felállításához.

Cserét keres. *Czeplédy* Elek miskolczi lakos, áll. felső kereskedelmi iskolai tanár, fia helyett — a ki a gimnázium VII-ik osztályába járna a rimaszombati gimnáziumban, — cserét elfogad. Fiut, a ki a kereskedelmi vagy polgári fiúiskolába, vagy leányt, a ki a polgári leány, ev. ref., vagy róm. kath. felsőbb leányiskolába járna. Ertesítés címére: Miskolcz, Csabai-kapu 10. szám küldendő.

Nyugtázás. A Miskolczon június 28-án rendezett nyári multság tiszta jövedelméből a növegyelthez 30 korona küldetett be. E jótékony adomány részét a növegyet elnöksége lapunk útján is kifejezi halás köszönetét.

A kisdédek multságára f. hó 4-ik-én nem sikerült úgy, a hogy vártuk. Az időjárás sem kedvezett az apróságoknak, mert előzőleg eső esett, s a levegő lehült. A kevés számú gyermekcsereg azért rendíthetetlenül járta napnyugtáig a táncot a szülők nagy gyönyörűségére.

Műkedvelői színelőadás Tamásfalván. A *Máriássy* Lászlóné szül. *Farkas* Erzsike urnó öngyásága védnöksége alatt álló „tamásfalvai Petőfi-egylet” mint a mult években, úgy az idén is, saját alapítókéjének gyarapítására, a „Gondozó” vendéglő udvarán, jótékony-célú s táncmultsággal egybekötött színelőadást rendez, melynek napjain augusztus 18-ika van kitűzve. Színpad körül *Vidor* Pálnak, annak idején nagy sikert aratott népszínműve: „A vörös sapka,” melynek próbái már javában folynak. Úgy a rendezők, valamint a szereplők, minden igyekezetüket arra fordítják, hogy a tamásfalvai műkedvelői előadások jó hírnevét ne csak megőrizzék, hanem emeljék is. — Hisszük, hogy városunknak a műkedvelői előadások iránt lelkesedő közönsége, tömeges számmal fog megjelenni ezen előadásban.

Csizi hangverseny. A csizi jod-brom fürdő igazgatósága vendégeinek szórakozására f. hó 1-én sétahangversenyt rendezett, tűzi-játék, tombola- és konfettivel egybekötve. Minden a legjobban sikerült, dicséri az eredmény az igazgatóságot.

Hajóhinta Rimaszombatan. Jönnek a burok s csak 6 csolnak menekült meg a csatából...-féle reklámszerű plakátokkal édesgetik az ez iránt érdeklődő közönséget már egy hó óta. Hosszu idő ez egy városban, a hajóhintasok életében... Mindenkor megteik a csolnakszerű hinta... minden nap kiürül az ez iránt érdeklődők zsebei... Bármennyire is jól esik este a kivilágított hinta-társaság telepét nézni, bármennyire is kellemes zenéjüket hallgatni, ... figyelmebe ajánljuk rendőrkapitányunknak egy dolgot, ne adjon már további engedélyt e társaságnak, mert még megérjük, hogy sztrajkolkna a szakácsnőik s szobalányaink s majd kéri a fizetés fölemelésüket.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó barátaim s ismerőseimnek, kik szeretett nőm elhunytá alkalmából részvétükkel enyhítették nagy fájdalmamat, fogadják ez után szíves köszönetemet. Rimaszombat, 1901. augusztus 5. *Kishonthy* József.

Öngyilkosság. Klenőcz nagyközség egyhangú életét megrendítő eset zavarta meg f. hó 4-én. Aznapra virradó éjjel ugyanis *Altstädter* Károly ottani kereskedő, a városunkban lakó *Dickman* M. veje, meglötte magát s szörnyet halt. A derék, erőteljes ember az utóbbi időben elbetegesedett s valószínűleg beszámíthatlan állapotban követte el tettét. Özvegyet és hat árva hagyott hátra, kik kétségbeesve siratják a 43 éves korában ki-dőlt kenyérkereső családot. Temetése f. hó 4-én nagy részvét mellett ment végbe.

Fürdői multság. Várgede fürdőben nagy multságára készülnek. Augusztus 20-án Szent-István napján ugyanis tűzijátékkal és nagy népünnepélyvel egybekötött táncmultságot rendeznek, melynek sikere érdekében már most megindult az élénk mozgalom. *Klein* Sámuel a fürdő tulajdonosa ezzel a multsággal is szórakoztatni akarja a fürdőző közönséget, mely az idén meglehetősen nagy számmal látogatja a vasas gyógyfürdőt. A kis fürdőhelynek ez ideig látogatottsága is a mellett tanuskodik, hogy a fejlesztés érdekeiben megindult mozgalom nem volna szabad abba hagyni.

Bérbevétel. A derenei völgyben lévő vaskőbányát a rimamurány-salgótarjani vasmű részvénytársaság 10 évre bérbevette s erősen hozzáálltak a gazdagnak ígérkező vasérctelep szakszerű munkálásához.

Szerencsétlenül járt molnárné. Végzetes szerencsétlenségnek lett áldozata *Gyurinda* Jánosné szül. *Hamlík* Mária ploszkói molnárné és anyja. Amint a malom kerekeit olajozgatta, valahogy rubája belekapódott a fogaskerekbe s a szerencsétlen asszony a kerekek közé esett, s a kerék tökéletesen összezúzta testét. — Július 21-én temették el mély részvét mellett.

A 12-ik huszárezred, melynek legényei és tisztjei között gömőri fiúk nagy számmal vannak, — e napokban Lembergben fényes ünnepség keretében jubilált s a gömőri fiúknak ez alkalommal vig napjuk volt.

Katonai nagy gyakorlatok. Szeptember elején nagy élénkséggel lesz városunkban és a környéken. A VI. hadtest nagy gyakorlatai ugyanis itt nyerne befejezést, s a döntő ütközet a dőbrái fensíkon lesz. Szept. első napjaiban egymásután jönnek a csapatok, melyek zöme szeptember 10—11-ikén érkezik és 12—13—14-én fog itt a környéken csatározni. Az elszállásolás előmunkálatait már nagyban végzi *Barna* Imre t. rendőrkapitány. A terv szerint Bánréve felől érkezik a 27. és 15. gyaloghadosztály, 29., 30., 53., 54. gyalogdandár, 34., 60., 5., 66., 65., 85. és 87. gyalogezred és a 32. vadászszözlőalj. — Tornallya felől fog érkezni a hadosztályba beosztva a 6-ik lovas-

dandárból a 10. és 4. huszárezred s a 6-ik tüzérdandárból a 6., 18., 17., 16. tüzérezred ütegei. A katonaság városunkban, Pokorágyon és Zehzerjén, továbbá a Pendeles és Szabadka-pusztákon lesz elhelyezve. Mintegy 200 tiszt, 6000 ember és 600 ló lesz itt s a gyakorlatok befejeztével 15-én szétoszlik a katonaság állomáshelyére. Az előkészületek ügyében már itt járt *Fernengel* kapitány, a 15. gyalogezred törzskari főnöke.

Világosság a református kántor ügyében. Hirt adtunk arról, hogy *Csep* Gyula rimaszombati újonnan megválasztott kántortanító, megválasztott állásáról lemondott. Most megírhatjuk az okát is. *Csep* Gyula nap nap mellett a legkülönféle tartalmu leveleket és levelező lapokat kapott Üllőre Rimaszombatból, természetesen mint Rimaszombatan rendesen szokás — névtelenül. — Ennek következtében történt a lemondása. Hogy lemondását visszavonassák s hogy a névtelen levelekről s azok értékéről felvilágosítsák *Csep* Gyulát, elmentek folyó hó elején Üllőre *Szabó* József és *Horváth* János tekintélyes rimaszombati polgárok *Csep* Gyulához. Ott a legszivesebb fogadtatásba részesültek, s nagy volt a csodálkozásuk, midőn ott létők alatt jött a posta s ujra hozta a névtelen levelet Rimaszombatból — elkésve ugyan. — A levél szövege a következő: „T. *Csep* Gyula urnak Üllő — Rimaszombat, 1901. aug. 3. — Igen tisztelt Tanító ur! Üdvözlöm ezen pár soraimmal, hogy az egész választó közönsége holnap nála lesz, ezeket annyiba nézheti, hogy több embere nincs a városba, tehát jól gondolja meg a jövőjét, mert itt nem a nép akarata, és öre azis bebizonyult, hogy nem felekezettünkhez való, mert — unitárius.” — Ilyen levelek után nem csodálkozunk, ha a rimaszombati református egyház nem kap alkalmas tanerőt.

Tompa ünnepély. Feketehegy fürdő közönsége a mult hétfőn a felépitendő egyesült protestáns imaház javára kegyeletes ünnepségeket rendezett. A nők virágokkal feldíszítették Tompa márványszobrát, melyhez az összes vendégek felvonultak. (Közel 300-an.) A Hymnusz eléneklése után *Perjessy* Lajos főreáliskolai tanár és szerkesztő, az ünnepély rendezője, emlékbeszédet mondott; *Fráter* Viola k. a. (Szedezről) és *Ormay* Lenke (B.-Csabáról), Tompa költeményeiből szavaltak. Az ünnepségek fénypontját azonban „A virágok hódolata Tompa előtt” című előadás képezte. *Kun* Margit kisasszonynak, *Kun* B. ref. püspök bájos unokájának vezetése mellett, husz különféle virágokkal feldíszített tehér ruhás leány vonult a szoborhoz és megfelelő szavakat mellett lerakták koszorúikat és bokrétaikat a szobor lábához. A közönség elragadtatással fogadta a poetikus és festői jelenetet, melynek rendezését öz. *Gyuráné* szül. *Kun* Mariska urnó végezte. Az ünnepély tiszta jövedelme az akkor eszközölt gyűjtéssel több mint 300 koronával gyarapította a protestáns imaház alapját. A gyűjtésnél nagy érdemei voltak *Kovács* Irén k. a. (Debrezen) és *Fráter* Viola kisasszonynak. Elhatározta a fürdő közönség azt is, hogy a rimaszombati Tompa-szobor leleplezésénél *Szathmáry* Zoltán kassai és *Perjessy* Lajos verseczi lapszerkesztők által képviselteti magát és a szoborra koszorút helyez, melynek költségeire 60 koronát gyűjtött. A vallási türelemnek szép példája az, hogy a mint a prot. vallású vendégek adakoztak a most már kész kath. kápolnára, éppen úgy a katolikusok és más vallásúak is készséggel istápolják a protestánsokat imaházuk felépítésénél.

Főljánlt 20 millió forintos kölcsön. E czímmel olvassuk a „P. H.”-ban a következőket: „A mai viszonyok között, a mikor a magyar városok hiába járnak a nagyobb kölcsönök után s a mikor még Budapestnek is csak megalázó föltételek mellett kínáltak kölcsönt, nem kis szenzációt kelt az az „alázatos” kérelem, a melyet Szegedhez intéztek abból a célból, hogy 20 millió forint kölcsönt elfogadni kegyeskedjék. Az ajánlatot a városnak J. Tonello de Sramane lovag bécsi portugál konzul és *Badny* Gyula rozsnyói ügyvéd tették, akik a milliókat a francia kongregacionális alap vagyónából szerezték meg. Az illetők 4¹/₂ kamattörlesztéses 50 év alatt visszafizetendő a 97¹/₂-es árfolyamu kölcsönt „alázatosan főljánlják s igen boldogoknak érzik magukat, hogy Szegednek némi szíveséget tehetnek”. Most persze csak az a kérdés, hogy az ajánlat nem tréfa-e”. A „Budapesti Napló” f. hó 5-iki száma az erre vonatkozó — Szegedhez intézett beadványt közli s a várost óvatosságra inti, mert szerinte a jelek után itélve e kölcsön-ügylet mögött, valami titokzatos dolognak kell lappangnia. Azt mondja a „Budapesti Napló” hogy a jezsuiták pénzének elhelyezéséről lehet szó, melylyel az elhelyezendő tőke révén nálunk is hazát akarnak maguknak biztosítani.

Előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter *Mandel* Gyula, *Hoffmann* Sándor és *Quittner* Vilmos építési vállalkozóknak, a murányvölgyi helyi érdekű vasut Jolsva állomásától kiágazólag *Nandras*, *Kövi*, *Rákos* és *Répas* közönségek érintésével *Ratkóig*, esetleg a m. kir. államasutak *Tornallya* állomásától *Otrokocs*, *Lökösháza*, *Harkács*, *Sánkfalva*, *Lévárt*, *Dereks*, továbbá *Kövi*, *Rákos* és *Répas* irányában ugyancsak *Ratkóig* vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra az 1898. évi július hó 26-án kiadott és legutóbb mult évi augusztus hó 1-én meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratott számitandó további egy év tartamára meghosszabbította.

Ismét agyonütöttek egy embert. *Dapsy* Béla szkárosi földbirtokosnál *Farkas* János cseléd minőségben szolgált, míg *Farkas* Géza ugyanott napszámoskodott. Ez év tavaszán *Dapsy* Béla cselédjei kukoriczaültetésének őrzését *Farkas* Gézára bízta, a miért *Farkas* János — mivel ő akart volna kukoriczapásztor lenni — haragudott *Farkas* Gézára, s a hol tehetette, áskálódott ellene. Folyó hó 1-én *Farkas* János állítólag azt mondta volna a *Farkas* Géza feleségének, hogy „nem régen őrzitek a kukoriczát, máris hívja van!” a mi miatt őt *Farkas* Géza még aznap kérdőre vonta, de *Farkas* János ezt tagadta s igyekezett *Farkas* Géza elől kitérni. Ennek dacára *Farkas* Géza utána ment s két kézre fogott botjával hátulról bal halántékán ütötte, úgy hogy *Farkas* János nyomban összerogyott és eszméletlenül terült el a földön, hol *Farkas* Géza még két ütést mért a fejére. *Farkas* János másnap reggel meghalt. Ez ügyben e hó 3-án ejtetett meg a nyomozás és a hulla boncolása. Tárgyalása valószínűleg a szeptemberi esküdtszéki cziklusra lesz kitűzve.

